

ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ

ΑΠΟΦΑΣΗ Αριθ. 142/27.3.2006

Σήμερα ημέρα Δευτέρα 27 Μαρτίου 2006 και ώρα 11:00 το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης συνήλθε σε συνεδρίαση, στην οποία παρέστησαν ο Πρόεδρος του ΕΣΡ Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτριος Χαραλάμπης και τα μέλη Εύη Δεμίρη, Τριδα Αυδή-Καλκάνη, Γιάννης Παπακώστας, Νέστορας Κουράκης, Κωνσταντίνος Τσουράκης.

Ιστορικό-Νομική θεμελίωση

1. Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης ασχολήθηκε με την υπό της εταιρείας με την επωνυμία **ANTENNA TV A.E.**, ιδιοκτήτριας του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού με διακριτικό τίτλο **ANTENNA**, παραβίαση της ραδιοτηλεοπτικής νομοθεσίας.
2. Η συζήτηση της υποθέσεως πραγματοποιήθηκε την 14^η Μαρτίου 2006.
3. Το Συμβούλιο έλαβε υπόψη του τις ακόλουθες διατάξεις:

I. Το άρθρο 15, παρ. 2 του Συντάγματος, κατά το οποίον η ραδιοφωνία και η τηλεόραση υπάγονται στον άμεσο έλεγχο του Κράτους, ο οποίος έχει σκοπό τη μετάδοση προϊόντων του λόγου και της τέχνης, την εξασφάλιση της ποιοτικής στάθμης των προγραμμάτων που επιβάλει η κοινωνική αποστολή της τηλεόρασης και η πολιτιστική ανάπτυξη της χώρας, καθώς και το σεβασμό της αξίας του ανθρώπου.

II. Το άρθρο 8 παρ. 1 του Π. Δ/τος 100/2000, κατά το οποίο οι τηλεοπτικοί φορείς οφείλουν να μη μεταδίδουν προγράμματα τα οποία ενδέχεται να βλάψουν σοβαρά τη σωματική, πνευματική ή ηθική ανάπτυξη των ανηλίκων και ιδίως προγράμματα που περιέχουν σκηνές άσκοπης βίας ενώ εξ'άλλου κατά την παράγραφο 3 του αυτού άρθρου όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα κατατάσσονται σε κατηγορίες ανάλογα με τον βαθμό της δυσμενούς επίδρασης που μπορεί να έχει το περιεχόμενό τους στην προσωπικότητα και στην εν γένει ηθική και πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων, γ'αυτό σε κάθε κατηγορία αντιστοιχεί ένα ειδικό σύμβολο, το οποίο μεταδίδεται επί της οθόνης, σε όλη τη διάρκεια του προγράμματος, ή σε καθορισμένο τμήμα αυτής, ενώ εξ'άλλου κατά τα άρθρα 1 και 3 της Υπουργικής Αποφάσεως 6138/Ε/17.3.2000 όλα τα τηλεοπτικά προγράμματα, εκτός των προγραμμάτων τηλεοπτικής διαφήμισης και τηλεπώλησης κατατάσσονται σε πέντε κατηγορίες, εκ των οποίων τα κατάλληλα για ανηλίκους με επιθυμητή τη γονική συναίνεση προβάλλονται σε ζώνη παιδικής τηλεθέασης, ενώ τα κατάλληλα για ανηλίκους άνω των 15 ετών προβάλλονται μετά

την 22:30 ώρα και ειδικώς Παρασκευή, Σάββατο και παραμονή αργιών μετά την 23^η ώρα.

III. Το άρθρο 4, παρ. 1, στοιχείο β, ε του Ν. 2863/2000, κατά το οποίο το Ε.Σ.Ρ ελέγχει την τήρηση των όρων που προβλέπονται στην εκάστοτε ισχύουσα ραδιοτηλεοπτική νομοθεσία και επιβάλλει τις νόμιμες κυρώσεις.

Αιτιολογικό

Εκ των στοιχείων του φακέλου και των ισχυρισμών του εκπροσώπου της εταιρείας με την επωνυμία *ANTENNA TV A.E.* ιδιοκτήτριας του ιδιωτικού τηλεοπτικού σταθμού *ANTENNA* του υποβληθέντος υπομνήματος και της παρακολουθήσεως από μαγνητοταινία της κατωτέρω τηλεοπτικής εκπομπής, προέκυψαν τα ακόλουθα: Κατά την 13.11.2005 και από ώρα 07:00 έως 11:00 διαρκούσης της εκπομπής «STUDIO ME ΘΕΑ», πραγματοποιήθηκαν τα ακόλουθα: Παρουσιάστηκε θέμα με υπότιτλο «Οι έλληνες κυνηγοί φαντασμάτων». Καθ' όλη τη διάρκεια της συζήτησης προβάλλονταν πλάνα με υπέρτιτλο «Καταγραφή με υπέρυθρη κάμερα» τα οποία επαναλαμβάνονταν. Τα πλάνα δεν ήταν καθαρά και απεικόνιζαν σκιές, άτομα των οποίων τα πρόσωπα δεν διακρίνονταν, μηχανήματα υπέρυθρης καταγραφής, κλπ. Οι συμμετέχοντες στο πάνελ υπέβαλλαν στους κ.κ. Λάμπρου και Ζάκη ερωτήσεις σχετικά με το θέμα. Ο παρουσιαστής έκανε ερωτήσεις στους «κυνηγούς φαντασμάτων» κ.κ. Γιάννη Λάμπρου και Βασίλη Σάκη σχετικά με το θέμα. Ενδεικτικά τους ρώτησε:

-Πως και ασχολήθηκαν με την ανίχνευση, την αναζήτηση φαντασμάτων.

-Ποια είναι η εμπειρία που τους οδήγησε να πιστέψουν στην ύπαρξη φαντασμάτων. Αναφέρονται πιο κάτω ενδεικτικά αποσπάσματα του διαλόγου μεταξύ των συμμετεχόντων στο πάνελ της εκπομπής και των παρουσιαστών:

ΜΑΝΕΣΗΣ: Δεν είναι πολιτικό το επόμενο θέμα, αλλά εμείς θα το αντιμετωπίσουμε με την πρέπουσα σοβαρότητα, και θα πω εκ προοιμίου ότι εμείς ήμαστε αμφισβητίες, και αντιρρησίες ...

Διάβασα σε μία εφημερίδα την περασμένη βδομάδα κάτι που μου κίνησε το ενδιαφέρον. Έγραφε λοιπόν μία εφημερίδα ότι υπάρχουν έλληνες Ghostbusters, έλληνες κυνηγοί φαντασμάτων. Δηλαδή έλληνες οι οποίοι προσπαθούν να βρουν σε κάποιους χώρους φαντάσματα. Θα ήθελα να παρουσιάσουμε, κάνω αυτή την εισαγωγή γιατί δεν θέλω να το αντιμετωπίσουμε έτσι με την ελαφρότητα, αχ τα φαντασματάκια κλπ, να το πω χαριτολογώντας...

... αυτά τα οποία βλέπουμε (αρχίζει παράλληλα με την συζήτηση που πραγματοποιείται στο στούντιο η προβολή βίντεο με υπότιτλο «Οι έλληνες κυνηγοί φαντασμάτων» και υπέρτιτλο «Καταγραφή με υπέρυθρη κάμερα») είναι ενδεχομένως και σκηνοθετημένα.

ΛΑΜΠΡΟΥ: Είναι περισσότερο κάποια βίντεο από το διαδίκτυο... από διάφορους ερασιτέχνες.

ΜΑΝΕΣΗΣ: Α, αυτά είναι ερασιτεχνικά βίντεο, δεν είναι κάποια σκηνοθετημένα;

ΛΑΜΠΡΟΥ: Ίσως κάποια να είναι σκηνοθετημένα...

ΜΑΝΕΣΗΣ: Ίσως και κάποια να είναι σκηνοθετημένα για τις ανάγκες κάποιας τηλεοπτικής εκπομπής. Για παράδειγμα αυτά που βλέπουμε τι είναι τώρα;

ΛΑΜΠΡΟΥ: Αυτά που βλέπουμε είναι περισσότερο με υπέρυθρη κάμερα...

ΜΑΝΕΣΗΣ: ...Είναι από το διαδίκτυο. Δηλαδή εδώ πέρα τώρα βλέπουμε κάποιον ο οποίος εικονίζεται, δεξιά υπάρχει κάτι το ομιχλώδες. Θεωρείτε ότι αυτό τεκμηριώνει την ύπαρξη ή μη ...

ΛΑΜΠΡΟΥ: Αυτό θα το τεκμηριώσει επί της ουσίας όπως έχουν τα πράγματα μόνο σε εκείνον που το τράβηξε και σε εκείνον που ήταν παρών. Γιατί ο άλλος μπορεί να πει πλέον ότι ήταν μοντάζ...

ΣΤΑΘΑΚΗΣ: Νίκο μπορώ να πω μία απορία που έχω, διαδικαστική περισσότερο; Γιατί αυτό το κομμάτι της εκπομπής κράτησε πολύ περισσότερο από όλα τα άλλα θέματα που κουβεντιάσαμε από το πρωί μέχρι τώρα;

ΜΑΝΕΣΗΣ : Ρωτάς εμένα; Η ερώτηση απευθύνεται σε εμένα γιατί έχω να σου δώσω μία απάντηση. Διότι αυτό το οποίο κρίνει μία εκπομπή ή αυτός ο οποίος είναι επικεφαλής του δημοσιογραφικού κομματιού μίας εκπομπής είναι να δώσει περισσότερο χρόνο, όπως αφιερώσαμε όλη τη χθεσινή εκπομπή στο βιβλίο Σημίτη, και όπως αφιερώσαμε τις εκπομπές του προηγούμενου σαββατοκύριακου σε πολιτικές συζητήσεις και αναλύσεις, το συγκεκριμένο κομμάτι επειδή είναι πρωτόγνωρο και παρθένο προς διερεύνηση, είναι ένα κομμάτι που μπορεί να μας λύσει προσωπικές απορίες. Για παράδειγμα ως δημοσιογράφος δεν έχω να λύσω καμία προσωπική απορία για το τι συμβαίνει με τον κύριο Νικολόπουλο. Εδώ έχω να λύσω πολλές προσωπικές απορίες. Θα μπορούσαμε επειδή ενδεχομένως να υπάρχει και ο υπαιγιμός για τηλεθέαση, είμαστε πολύ καλοί στο αμπαλάζ, θα μπορούσαμε να το κάνουμε πολύ καλύτερα αμπαλαρισμένο το θέμα, θα μπορούσαμε να επικεντρώσουμε σε προσωπικές ιστορίες και να βγάλουμε τηλεφωνικές γραμμές στον αέρα, οι οποίες είναι δεκάδες όπως με ενημερώνουν, και να πούλαγε πολύ περισσότερο. Δεν το κάνουμε γιατί προσπαθούμε να καταλάβουμε τι συμβαίνει, όχι επιστημονικά γιατί δεν είμαστε επιστήμονες και δεν υπάρχει επιστήμη της φαντασματολογίας.

ΣΤΑΘΑΚΗΣ: Έχουν απορίες οι τηλεθεατές για τα φαντάσματα;

ΜΑΝΕΣΗΣ: Έχουν προσωπικές εμπειρίες και θέλουν να βγουν. Δεν θα βγουν όμως στον αέρα.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩΤΗΣ: Νίκο να ρωτήσω κάτι; Όλα αυτά τα θέματα έχουν να κάνουν λίγο και με την φαντασία. Θέλω να ρωτήσω το εξής, για να δώσουμε εμείς μία απλή απάντηση...

ΜΑΝΕΣΗΣ: Και συγνώμη κύριε Σταθάκη, δεν σας άκουσα να διαμαρτύρεστε για πρωινές εκπομπές που ενώ γίνεται ο κακός χαμός στην Ελλάδα ασχολούνται με μέντιουμ. Έτσι δεν είναι;

ΣΤΑΘΑΚΗΣ: Εδώ, στον ΑΝΤ1; Αλλού. Επειδή ξέρω τι εκπομπές κάνεις γι' αυτό στο λέω.

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩΤΗΣ: Νίκο, για να δώσουμε μία απάντηση σε κάποιον τηλεθεατή για το πότε θα πάρει σύνταξη, για την φορολογία του ή για τα στεγαστικά του δάνεια, ξέρουμε πως τις δίνουν αυτές τις απαντήσεις κάποιοι άνθρωποι που έχουν κάνει πέντε χρόνια προπτυχιακές σπουδές, τρία – τέσσερα χρόνια μεταπτυχιακά και κάθε μήνα διαβάζουνε και ενημερώνονται σε σεμινάρια. Οι φίλοι μας που μας δίνουνε με τόση σιγουριά και αυτοπεποίθηση αυτές τις απαντήσεις τι έχουν κάνει, δηλαδή με ποιο υπόβαθρο μας τα λέτε όλα αυτά; Με την εμπειρία που είχατε εσείς στα τέσσερά σας;

ΜΑΝΕΣΗΣ: Τους κύριους τους ανακαλύψαμε από ένα δημοσίευμα που είχε να κάνει με την ιστοσελίδα την οποία έχουν στο διαδίκτυο. Και ήταν απορίας άξιο, και έπρεπε

να λύσουμε κάποιες απορίες. Οι κύριοι δεν λένε, οι κύριοι είναι έργο ζωής, το πιστεύουν, εμείς δεν το πιστεύουμε. Δεν προσπαθούν να επιβάλλουν απόψεις...

ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΩΤΗΣ: Παρουσιάζουμε τις απόψεις τους ως, όχι ως δεδομένο, ως σημαντικές, ως σοβαρές. Ποιος μας τα λέει αυτά;

ΛΑΜΠΡΟΥ: Εδώ θέλω να απαντήσω και προκαλώ επιστήμονες να έρθουν να συγκρίνουνε την μελέτη που κάνουνε ακόμα και στον τομέα τους ίσως μερικές φορές με την δική μου. Δηλαδή, όταν λέμε ότι κάνουμε μελέτη εγώ στο σπίτι μου έχω χιλιάδες βιβλία τα οποία τα αγοράζω με εισόδημα το οποίο δεν έχει καμία σχέση με αυτό. Αυτό για μένα λειτουργεί περισσότερο σαν χόμπι. Δηλαδή εγώ δουλεύω και σαν ιδιωτικός υπάλληλος, συντηρούμαι από αυτό και στον ελεύθερο χρόνο μου, για παράδειγμα 12 με 5 το πρωί κάθομαι και γράφω, διαβάζω και κάνω αυτή τη δουλειά. Τα βιβλία που έχω στο σπίτι μου είναι από το 1600, τα οποία μπορεί να κοστίζουν και 2.000€ το καθένα, τα οποία τα έχω βγάλει με μόχθο. Ή μπορεί να έχω χρειαστεί και να δανειστώ για να τα διαβάσω, δηλαδή μιλάμε για βαθιά μελέτη η οποία περιλαμβάνει και πάρα πολλούς τομείς επιστημονικούς. Για παράδειγμα για την παρούσα μελέτη μου συνδυάζω ψυχολογία, ψυχιατρική, βιολογία, μαθηματικά, κβαντική φυσική, πάρα πολλούς τομείς.

ΜΑΝΕΣΗΣ: Λοιπόν κύριοι ήταν μία καταρχήν γνωριμία, εγώ αυτό που μπορώ να σας πω είναι ότι από πλευράς τηλεθεατών όπως καταγράφεται στα τηλεφωνήματα υπήρχε ένα ενδιαφέρον. Από πλευράς δημοσιογραφίας δεν ξέρω αν υπήρχε ενδιαφέρον. Ενδεχομένως να υπήρχε ή να μην υπήρχε. Εμένα η δουλειά μου είναι να λύνω απορίες για όλα τα ζητήματα. Γνωρίζω ότι θα κολλάγατε καλύτερα σε μία νυχτερινή εκπομπή αλλά ούτως ή άλλως από τη στιγμή που σας βρίσκουμε μέσα στο διαδίκτυο και από τη στιγμή που ακούστηκε η ιστοσελίδα ... αντιλαμβάνεστε το ότι όπως βρήκαμε, γιατί παρακολουθείτε από το πρωί την εκπομπή, την ιστοσελίδα για την Αγία Σοφία, εμείς επειδή είμαστε λίγο του διαδικτύου, λύνουμε απορίες.

Πρόκειται περί εκπομπής, της οποίας οι υπότιτλοι «Οι έλληνες κνηγοί φαντασμάτων», «Καταγραφή με υπέρυθρη κάμερα», θεωρούν δεδομένη την ύπαρξη φαντασμάτων και εντεύθεν είναι ικανές να βλάψουν σοβαρά την πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων. Τούτο δε διότι η εκπομπή προβληθείσα σε ώρα παιδικής τηλεθέασης παρακολουθείται από ανηλίκους τηλεθεατές οι οποίοι επιδέχονται επιρροές και εντεύθεν υπάρχει σοβαρά δυνατότητα να επηρεαστούν από την εκπομπή και να δεχθούν την ύπαρξη φαντασμάτων εις βάρος της πνευματικής αναπτύξεως αυτών. Για την ως άνω εκτροπή ενδείκνυται όπως επιβληθεί στον τηλεοπτικό σταθμό η διοικητική κύρωση της συστάσεως. Μειοψήφησε εκ των μελών η Εύη Δεμίρη κατά την οποία θα έπρεπε να επιβληθεί η διοικητική κύρωση του προστίμου, αλλά για την συγκρότηση πλειοψηφίας προσχώρησε στην άποψη της διοικητικής κύρωσης της συστάσεως. Μειοψήφησαν ο Πρόεδρος Ιωάννης Λασκαρίδης, ο Αντιπρόεδρος Δημήτρης Χαραλάμπης και εκ των μελών ο Κωνσταντίνος Τσουράκης κατά τους οποίους πρόκειται για συζήτηση περί της υπάρξεως ή μη φαντασμάτων από την οποία δεν μπορούσε να προκληθεί βλάβη στην πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων, γι' αυτό δεν θα έπρεπε να επιβληθεί καμία κύρωση.

*Για τους λόγους αυτούς
Το Εθνικό Συμβούλιο Ραδιοτηλεόρασης*

Επιβάλλει στην εταιρεία με την επωνυμία *ANTENNA TV A.E.* ιδιοκτήτρια του τηλεοπτικού σταθμού με το διακριτικό τίτλο *ANTENNA* τη διοικητική κύρωση της συστάσεως όπως μη μεταδίδει εκπομπές οι οποίες είναι ικανές να βλάψουν σοβαρά την πνευματική ανάπτυξη των ανηλίκων.

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύθηκε κατά την 27 Μαρτίου 2006.

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΟΥ Ε.Σ.Ρ.

ΙΩΑΝΝΗΣ ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ